

De inkomensgrens van tweemaal modaal

In de woordvoeringslijn en in de nota ter beslissing (15 juli) is opgenomen dat de bonusregeling ten gunste moet komen van zorgmedewerkers die een functie uitoefenen dat, bij voltijds invulling, tot een inkomen onder de tweemaal modaal leidt.

Voor de uitwerking van het tweemaal modaal criterium zijn er twee opties: het opnemen in de regeling (hard criterium) of het opnemen in de handreiking (zacht criterium). In dit memo worden de voor- en nadelen van beide opties op een rij gezet. Alles overwegende wordt geadviseerd om te kiezen voor de optie van de handreiking (zie pagina 2).

Beslispunt: Kunt u instemmen met het opnemen van het tweekeer modaal criterium in alleen de handreiking?

Optie 1: Opnemen in de regeling (hard criterium)

Bij deze optie wordt in de regeling opgenomen dat zorgaanbieders geen bonus mogen verstrekken aan hun werknemers/derden die meer dan tweemaal modaal verdienen. Door dit criterium op te nemen in de regeling, zijn zorgaanbieders verplicht zich hieraan te houden. Indien zij toch een bonus verstrekken aan personen buiten de doelgroep, is er sprake van misbruik. Het opnemen van een inkomensgrens in de regeling betekent dat dit ook moet worden gecontroleerd. Alle zorgaanbieders moeten aan de voorkant verklaren dat zij geen bonus verstrekken aan deze groep. Aan de achterkant zou de controle voor de zorgaanbieders die subsidie verleend krijgen tot € 180.000 moeten gaan via een bestuursverklaring en een eventuele steekproef. Zorgaanbieders die meer dan € 180.000 verleend krijgen, moeten dit criterium laten meelopen in hun accountantscontrole. De NBA is bezig te verkennen bij hun achterban op welk niveau een accountant deze controle kan doen. De toepassing van dit criterium kan daarnaast nader worden uitgewerkt in de handreiking.

Voordelen

- Door de inkomensgrens op te nemen als hard criterium worden zorgaanbieders verplicht zich hieraan te houden. Mochten zij toch bonussen verstrekken aan personen buiten de doelgroep, is er sprake van misbruik en kan dit gedeelte van de subsidie worden teruggevorderd.
- Deze optie sluit aan bij het besluit dat is genomen in de nota van 15 juli over de keuze voor scenario 1b (eerst verlenen, dan vaststellen – met een handreiking en een nader ingeperkt bereik door SBI-codes). De minister heeft destijds ingestemd om dit criterium op te nemen in de regeling.

Nadelen

- Meer administratieve last voor zorgaanbieders: Verwacht wordt dat voor een groot aantal medewerkers (namelijk 800.000) een bonus wordt aangevraagd, waardoor ook voor een groot aantal medewerkers op individueel niveau gecontroleerd moet (kunnen) worden of het inkomen onder tweemaal modaal valt. Dat brengt administratieve lasten mee voor de zorgaanbieders.
- Meer administratieve last voor DUS-I en accountants: Als het als eis staat opgenomen in de regeling, dan moeten accountants het bij zorgaanbieders met een verleend bedrag van meer dan € 180.000 meenemen in hun controle. Voor zorgaanbieders met een verleend bedrag lager dan € 180.000 zou het gecontroleerd moeten worden in de steekproef. Dit brengt dus een forse administratieve last mee bij de vaststelling. Het is de vraag of het wenselijk is of DUS-I deze privacygevoelige informatie over loongegevens van individuele medewerkers gaat controleren in de steekproef.
- Het 'nee-tenzij' begrip kan niet worden toegepast. Ook voor bijvoorbeeld de intensivisten die een uitzonderlijke prestatie hebben geleverd kan geen uitzondering worden gemaakt.
- Zorgaanbieders hebben geen zicht op het bruto jaarsalaris van zzp'ers, waardoor een controle op deze groep erg lastig wordt.

Optie 2: Alleen opnemen in de handreiking (zacht criterium)

Bij deze optie wordt het tweemaal modaal criterium opgenomen in de handreiking. Zorgaanbieders krijgen instructies om deze groep buiten de bonusregeling te houden. Zorgaanbieders zijn echter niet verplicht om dit te doen. Het is namelijk geen eis vanuit de regeling en wordt daarmee ook niet gecontroleerd en gehandhaafd door VWS.

Voordelen

- Minder administratieve last voor zorgaanbieders.
- Minder administratieve last voor de accountants en/of DUS-I (of andere partij die de steekproef gaat uitvoeren). Er hoeft namelijk geen controle hierop plaats te vinden.
- Het geeft meer ruimte aan zorgaanbieders om bijvoorbeeld de intensivist die meer dan twee keer modaal verdiend, maar tijdens de uitbraak van COVID-19 een uitzonderlijke prestatie heeft geleverd, toch een bonus te geven.

Nadelen

- Het is geen hard criterium en daarom kunnen zorgaanbieders toch besluiten om het aan zorgprofessionals met een inkomen van tweemaal modaal te geven. Het kan door VWS niet gehandhaafd worden en het wordt daarom ook niet gecontroleerd.
- Daarnaast kunnen er verschillen tussen zorgaanbieders ontstaan. Artsen in het ene ziekenhuis kunnen wel een bonus ontvangen, terwijl zij dit in een ander ziekenhuis niet zouden krijgen.
- Het wijkt af van het besluit genomen door de minister in de nota ter beslissing van 15 juli. Ook het ministerie van Financiën kan hier bezwaar tegen hebben. Budgettaire zekerheid wordt namelijk ingeperkt als dit niet als hard criterium wordt opgenomen in de regeling.

Advies: Alleen opnemen in de handreiking (zacht criterium)

Gezien de complexiteit van de feitelijke controle op inkomens van medewerkers en de administratieve last die het met zich mee brengt, is het voorstel de tweemaal modaal grens alleen op te nemen in de handreiking. Zorgaanbieders krijgen het vertrouwen dat zij een goede invulling geven aan dit criterium. De toepassing van het criterium voor werknemers en voor zzp'ers wordt uitgebreid toegelicht in de handreiking.

Ter info: Operationalisering van de tweemaal modaal grens in de handreiking

Dit punt is al afgestemd in de stuurgroep van 10 augustus. Er is ingestemd met het voorstel om uit te gaan van de eerste schaal waarin – omgerekend naar voltijds inzet op jaarbasis - vanaf trede nul meer dan tweemaal modaal wordt verdiend. Deze werkwijze zal nader worden toegelicht in de handreiking.